

## Przedpłata wynosi

w miejscu:

całorocznie	7 zlr.	ent. w. a.
półrocznie	3 " 50	" "
kwartalnie	1 " 75	" "
miesięcznie	" 60	" "

Nr. pojedynczy 8 ct

przesyłką pocztową w Austrii	Niemcezech:
całorocznie	8 zlr. ent. w. a.
półrocznie	4 " " "
kwartalnie	2 " " "
miesięcznie	" 70 " "

## KRONIKA

pismo polityczne, ekonomiczne i literackie.

"KRONIKA" wychodzi dwa razy w tygodniu t. j. w Czwartek i Niedzielę.  
Cena ogłoszeń 4 ent. od wiersza drobnym drukiem (petit).

Przedpłaty i ogłoszenia przyjmują w miejscu: Administracja "Kroniki" bankiewicza, jakoteż księgarskiego. Na prowincji pocztowe.

nieopieczętowane wolne są wej. robnych nie zwraca się.

## Bank Rolniczy.

Bank rolniczy koncesjowany przez rząd dnia 25. listopada różni się od wszystkich byłych i dotąd istniejących banków, iż zakres działania jego ogranicza się, tylko na rolnictwo i przedsiębiorstwa z rolnictwem połączone. Wszystkie interesa bankowe i giełdowe, zakupywanie i sprzedaż wszelkiego rodzaju walut, weksli i asygnacyj na obce targi pieniężne, pożyczki hipoteczne, pożyczki dla krajów i gmin i w ogóle wszystkie czynności, które powszechnie każdy statut bankowy zawiera, są z zakresu działalności tego Banku wykluczone.

Do zakresu czynności Banku rolniczego należy:

§. 5. a) Eskontowanie weksli i udzielanie pożyczek na skrypta wszystkim Stowarzyszeniom rolniczym, które w myśl ustawy z dnia 9. kwiet. 1873 (Dzien. praw państwa z dnia 17. maja 1873 XXV. Liczba 70) są założone i w rejestry handlowe wpisane.

Spolki czyli Stowarzyszenia rolnicze, muszą być na wzór Stowarzyszeń zarobkowych i zaliczkowych zawiązane, aby mieć w tym Banku kredyt osobisty — mogą więc być zawiązane z nieograniczoną lub ograniczoną poręką.

b) Udzielanie kredytu i zaliczek właścicielom ziemskim i dzierzawcom na towary, surowe produkty, albo za innym pokryciem i zabezpieczeniem.

c) Zakładanie i branie udziału w zakładaniu i wprowadzeniu przedsiębiorstw, dobro publiczne wspierających, wszelako wyłącznie takich przedsiębiorstw, które się odnoszą do rolnictwa i do rolniczego przemysłu, a szczególności: Stowarzyszeń do nawodniania, odwodniania, zalesienia, kanalizowania i Stowarzyszeń rolniczych asekuracyjnych".

Krótkie zwykle terminy dla kredytu osobistego rolników są źródłem ruiny gospodarzy, gdyż chcąc kredyt utrzymać muszą brnąć w lichwę. Niemniej stopa procentowa zakładów finansowych, do których rolnicy przystęp mają, jest zwykle tak wygórowaną, bo wynosi przy dobrym kredycie ośm do dziewięciu procentu, iż gospodarz uciekający się do takiego kredytu musi pracować ze stratą.

Bank rolniczy zapobiega temu postanowieniem statutow, iż pożyczający czyli dłużnik oznacza sam termin spłaty pożyczki i termin ten jest dopuszczalny według statutow do dwóch lat, a stopa procentowa jest z góry na cały czas oznaczona i nie ma w żadnym wypadku być wyższą, jak dwa procenta nad stopę austriacko-węgierskiego Banku. W normalnych więc stosunkach targu pieniężnego, stopa procentowa Banku rolniczego, będzie wynosić pięć, a w anormalnych najwyżej sześć procent.

„Dyrektorowie i członkowie rady nadzorczej są niepodzielnie odpowiedzialni za pobranie wyższych procentów, a dłużnik ma prawo do trzech lat upomnieć się o na-

dwyżkę za pracowanego procentu w drodze cywilnej przeciw bankowi i jego funkcjonariuszom“.

Nie zdarzyło się nam w żadnym statucie znaleźć takiego postanowienia, któreby brało w opiekę dłużników korzystających z kredytu.

Od pożyczki ma być złożone pięć procent jako kaucja w gotówce lub w papierach publicznych. Gotówka będzie procentowaną na rzecz dłużnika według stopy procentowej bankowej zaś papiery publiczne stanowią własność pożyczającego. Może je złożyć nawet w trzeciej ręce, do rąk depozytariusza za wspólną zgodą obranego.

Aby włościan lub uboższych rolników zasłonić przed prawem wekslowem, postanowiono, iż formą zwyczajną prawną są skrypta dłużne, i na weksle nie można pożyczać jeżeli pożyczka przewyższa 500 zlr. w. a.

Kapitał akcyjny Towarzystwa ustanowiony jest na pięć milionów zlr. w złocie, rozłożony na 25000 sztuk akcji, każda po 200 austr. guldenów w złocie, czyli 500 franków i kapitał ten może być za uchwałą walnego zgromadzenia akcjonariuszów podniesiony do dwadzieścia milionów austr. guldenów w złocie, czyli pięćdziesiąt milionów franków.

Towarzystwo akcyjne Banku rolniczego jest ukonstytuowane i wchodzi w życie skoro 25000 sztuk akcji po 200 zlr. w. a. w złocie czyli po 500 franków zostaną podpisane i w całości w złocie wpłacone.

## NIEBIESKA CHUSTKA

z francuskiego przełożył F. L.

Nowelka niniejsza jest napisana przez Stefana Béquet'a dziennikarza i powieściopisarza urodzonego w Paryżu w 1800 r. Przez lat piętnaście zajmował się w Journal des Débats częścią krytyczną i umarł w 1838 roku z pożalowania godnego nadużycia trunków. Podajemy w całości tę śliczną nowelkę jego, która w osobnej odbitce nie wyszła a drukowana była w odcinku J. d. D. Prawdziwie rozrzuwającą naturę przedmiotu i rozgłos jaki miała ta nowelka, najlepiej wyjaśnia słowa sławnego krytyka francuskiego Juliusza Janina, który o niej tak pisał: „Gdy te kilka wierszy ukazały się, wzbudziły powszechny zachwyt w Paryżu.“

Z końcem października zeszłego roku, powracałem pieszo z Orleanu do zamku Bardy.

Przedemną, na tej samej drodze, postępował pułk gwardji wojska cudzoziemskiego. Przyspieszyłem kroku aby usłyszeć muzykę wojskową, którą tak lubię, ale muzyka nie grała, odzew tylko bębna bliżej i dalej, mierzylł jednostajne kroki żołnierzy.

Po pół godzinnym marszu, ujrzałem, że pułk wszedł w łąkę otoczoną lasem sosnowym. Spytałem się wtedy znajomego mi kapitana czy udają się na ćwiczenia.

— Nie odrzekł mi — będą sędzić a może i roztrzelają żołnierza mojej kompanji za to, że okradł gospodarza u którego stał na kwaterze.

— Jakto? — odrzekłem — będą go sędzić, skazywać i wyrok ma być zaraz wykonany?

— Tak jest — odparł — A to na podstawie kapitulacji.

Słowo to było dla niego stanowczem, tak jak gdyby wszystko temi kapitulacjami zostało przewidzianem: błąd i kara, sprawiedliwość a nawet i ludzkość.

— Z resztą jeżeliś pan ciekawy — dorzucił kapitan — zrobię panu obok mnie miejsce. To nie długo potrwa.

Zawsze owe smutne widowiska wa mnie ciekawość wzbudzały, bo zawsze myślałem, iż dowiem się czem jest śmierć po rysach umierającego. Poszedłem więc za kapitanem.

Pułk ustawił się w kare, za drugim szeregiem pod brzegiem lasu, kilku żołnierzy dół kopano. Dowodził nimi podporucznik, bo w pułku wszystko odbywa się podług rozkazów, była nawet jakaś dyscyplina w kopaniu tego rowu przeznaczonego na grób człowieka.

W środku kare, ośmiu oficerów siedziało na bębnach; dziewięć zaś na prawo i więcej naprzód

wysunięty, mając papier oparty na kolanie, pisał z nadzwyczajną obojętnością i po prostu dla tego, że niechciano zabić człowieka nie spełniwszy poprzednio pewnej formalności.

Zawołano przestępcę. Był to młodzieniec wysokiego wzrostu, z wyrazem szlachetnym i słodkim na twarzy. Obok niego stała kobieta jako jedyny świadek w tej sprawie.

Gdy pułkownik chciał badać tę kobietę żołnierz zawołał:

— To na próżno panie pułkowniku. Wyznam wszystko. Skradłem chustkę tej pani.

— Jakto? Ty Piterze — rzekł pułkownik — uchodziłeś za porządnego człowieka.

— Prawda — panie pułkowniku — rzekł żołnierz — starałem się zawsze zadowolnić naczelników moich. To też nie dla siebie skradłem tę chustkę, to dla Marji....

— Co to za Marja? spytał pułkownik.

— Marja to ta... co mieszka tam w kraju... niedaleko Areneberga... tam gdzie wielka ta jabłoń... Więcej zatem jej nie ujrzę!...

— Nie rozumiem cię — zawołał pułkownik — wytłumacz się jaśniej.

— A więc panie pułkowniku, proszę list ten przeczytać.

Wręczył mu list następujący, wszystkie wyrazy tkwią mi jeszcze w pamięci:



Akcie te będą wyłożone tylko w Paryżu, gdyż tylko tani francuski kapitał umożliwił powołanie do życia takiej Instytucji. Owoż obok Länderbanku powstanie Instytucja, poświęcona wyłącznie rolnictwu. a dla kraju naszego prawie wyłącznie rolniczego Instytucja taka oparta na tanim i dostępnym procencie jest bardzo ważnym nabytkiem.

Bank rolniczy zakładać będzie filje i agencje po krajach w radzie państwa reprezentowanych i kraj nasz nie będzie pominięty, rękojmią tego jest nam ta okoliczność, iż Dr. Ignacy Kamiński postarał się o wytworzenie tej Instytucji i należy do założycieli Banku rolniczego. Życzyłoby należało, aby w każdym przynajmniej powiecie zawiązano Stowarzyszenia rolnicze w celu dostarczania kapitału obrotowego dla rolnictwa i spisano Statuta na wzór statutów dla kas zaliczkowych, gdyż Bank rolniczy tylko Spółkom rolniczym może kredytu udzielać.

Oddziały Towarzystwa gospodarskiego istniejące po powiatach mogłyby takie Towarzystwa rolnicze w celach dostarczenia rolnikom kapitału obrotowego wytworzyć. — Dziś jest pora, niektóre Spółki dla przemysłu rolniczego, jak Stowarzyszenia do wypasu bydła, do zakładania browarów, gorzelni, młynów parowych, cukrowni do życia powołać i zająć się pracami amelioracyjnymi, gdyż Bank rolniczy ma zadanie wytwarzać Towarzystwa, lub brać udział w wszelkich przedsięwzięciach, które z przemysłem rolniczym zostają w związku.

### Wiadomości miejscowe i zamiejscowe.

\* Dnia 29. listopada o godz. 9. rano, odbyło się w kościele farnym nabożeństwo żałobne, za poległych z roku 1830 i 1831. Celebrował ks. kanonik Krasowski. Kościół był napelniony publicznością. Na chórze Tow. Miłośników muzyki wykonała chórem requiem. „Moniuszki“, o godz. 10. zaś w świątyni izraelskiej towarzystwa postępo-

wego, położonej na ulicy Halickiej, odbyło się uroczyste nabożeństwo za poległych w powstaniu narodowym w roku 1830 i 1831. Celebrował p. Levisohn przybyły 9 miesięcy temu z Szegedynu P. L. silnym, donośnym głosem zaśpiewał solo i z akompaniamentem chóru: 1. Modlitwę wstępną (Matowu). 2. Wyjęcie tory z ludy (hoznashatora). 3. Nabożeństwo za dusze poległych i 4. Nabożeństwo końcowe (Adonslam).

Straże ogniowe wystąpiły z paradą z chorągiewkami i muzyką. O godz. 7. wieczorem wypadł świetnie w sali teatralnej tak przepelnionej publicznością, że zaledwo pomieścić się mogła. Dr. Ignacy Kamiński otworzył zebranie przemówieniem do zgromadzenia, odczytał wiersz p. Platona Kosteckiego jako też i następujący telegram otrzymany ze Lwowa.

„Komitet Jubileuszowy do Dr. Ignacego Kamińskiego w Stanisławowie. Komitet jubileuszowy lwowski wraz z obywatelstwem miasta i zgromadzonymi na uroczystość 50-letniej rocznicy, nocą 29. listopada 180 uczestnikami wiekopomnej owej wojny o niepodległość i dwoma belwederczykami Rettlem i Paszkiewiczem, zasła obywatelom patriotycznego grodu Stanisławowa i dostojnym ich Jubilatam bratnie pozdrowienia i życzenia, aby się stało zadość sprawiedliwości dziejowej i aby się ziściły nadzieje narodu polskiego. Niech żyje Polska! Młocki prezes, Pawłowski sekretarz.“

Dr. Ignacy Kamiński w imieniu miasta i Marszałek St. Bryczyński przesłali do komitetu jubileuszowego we Lwowie i do hr. Wł. Platera do Rapperswyłu następujące telegramy w uczczeniu rocznicy listopadowej: „Sercem, myślą, łzami i nadzieją łączymy się z wami grochowscy rycerze, podnosząc okrzyk: Niech żyje Polska“.

Produkcje muzyczne i dramatyczne, w której p. K. dał nam ocenić swój talent deklamacyjny wypadły prawdziwie świetnie.

Tow. Muz. Im. Moniuszki wykonało wzorowo śpiew chórally i produkcję muzyczną. Amatorzy zaś odegrali końcowy urywek z drugiego aktu „Konfederatów Barskich“ Mickiewicza tłumaczenia na polski Elizarowskiego Deklamacyjny ten urywek wypadł znakomicie i efektownie na zakończenie przy oświetleniu ogni sztucznych.

Oto nazwiska obecnych, na obchodzie weteranów z 1830 i 1831 r. Turketi Antoni. Wiśniowski Antoni, Broniewski Hipolit, Łopatyński Hipolit, Koliński Andrzej, Pajaczek Paweł, Zalewski Ludwik, Szerc Antoni, Pichler Jakób, Chuderski Franciszek, Misiągiewicz Mateusz, Pietruszewski Ignacy,

Rudasiewicz Szymon, Tchórznicki Fryderyk. O nich szczegółowo już podaliśmy.

Po wieczorku biesiada zgromadziła przeszło 180 osób, należących do wszystkich warstw, którzy podejmowali weteranów obecnych w liczbie 14tu. Opisywać nie możemy przemówień i toastów licznych, bo zajęłoby to zawiele miejsca; powiemy tylko, że z ważniejszych wydały nam się nawoływanie do pracy i do solidarnej jedności przez kilku mówców, tudzież podniesiony toast w imię łączności naszej z izraelitami postępowymi, którzy tak ochoczo obchodzili wspólnie z nami jubileusz listop. rewolucji. Toast ten znalazł echo w reprezentantach tow. izrael. postępowego, którzy w tym samym odpowiedzieli duchu. Obchodziliśmy jak na siły nasze i o ile stać nas było, powiedzieć możemy świetnie uroczystość jubileuszową. Każde podobne zebranie, pozostawia ślad po sobie w sercach wszystkich, aby też za słowami odezwał się i czyn — po słowach niech nastąpi praca jak na uczenie bardzo słusznie powiedział p. Halarewicz majster szewski.

\* Po nabożeństwie w cerkwi gr. ob. odbytem 29. listop. za duszę cesarza Józefa II. rozdawano w tysiącznych egzemplarzach odezwę do ludu przyslaną ze Lwowa od „przyjaciół gromad“. Odezwa była w języku ruskim, literami kirylickimi drukowaną.

\* Na przeciw dworca kolei gdzie schodzi się na drózkę, jest sprzedaż napojów. Przed tym domem i w okolicy, tak wiele zanieczyszczone jest powietrze, iż należałoby w końcu coś przeciw temu nieporządkowi zarządzić. Już raz pisaliśmy o tem.

\* Spis zmarłych osób od 21. do 27. listopada 1880. Abraham Leiser Glogower 10 mies. na odrę. Antoni Makowski 5 lat na wodogłowie. Reisel Perl Hirsch 5 mies. na biegunkę. Jan Rarogiewicz 5 tygod. na drgawkę. Itzig Heftler 1 r. 10 mies. na odrę. Saul Halsband 4 lata 5 mies. na suchoty. Esler Safer 20 lat na apopleksję. Jadwiga Gorecka 10 mies. na zapal. płuc.

\* Wiadomości policyjne. Dnia 24. listop. b. r. aresztowała policja Matronę Olejnik, za kradzież różnych rzeczy u swego słuźbodawcy c. k. adjunkta sądowego p. Grafa w Babrodozianach. Dnia 26. listopada Piotra Eilmiera za kradzież różnych rzeczy u S. K. — Dnia 29. listopada r. b. Maryę Golembowicz za kradzież różnych rzeczy u P. T. B. Dnia 28. listopada r. b. aresztowała policja sławnego zbrodniarza Piotra Kmanieckiego, który przed kilku miesiącami z 7. innymi zbrodniarzami z tut. sądowych aresztów umknął. Wszyscy przytrzymanii oddani c. k. sądowi.

„Mój drogi przyjacielu:

Korzystam z tego, że rekrut Arnold wpisany do twego pułku aby przysłać ci list niniejszy i sakiewkę jedwabną, którą dla ciebie zrobiłam. Chowałam robotę przed ojcem, bo zawsze gniewa się na mnie, że tak mocno cię kocham, mawia mi, że więcej nie powrócisz. Prawda że powrócisz? Zresztą choćby cię nie miała już widzieć, nie przestaję cię kochać. Zaręczyłam się z tobą wtedy, pamiętasz, gdyś mi podniósł chustkę niebieską w tańcu w Arenebergu i podałeś mi ją. Kiedyż cię zobaczę? Cieszę się mocno z tego co mówią wszyscy, że jesteś lubionym od przełożonych swoich i że jesteś kochanym od towarzyszy. Jeszcze ci dwa lata służby zostało, kończ te dwa lata prędko, bo wtedy pobierzemy się. Żegnaj cię mój dobry przyjacielu.

Tvoja droga

Marja.“

„P. S. Postaraj się przysłać mi coś z Francji, nie dla tego, iż obawiam się ciebie zapomnieć ale abym nosiła przy sobie twój podarunek. Pocałujesz to co mi pošlesz i jestem pewną, że zaraz znajdę miejsce, na którym złożyłś pocałunek.“

Gdy pułkownik skończył czytanie, Piter mówił dalej:

— Arnold oddał mi ten list wczoraj wieczór gdy otrzymałem kartkę kwaterunkową. Całą noc spać nie mogłem, myślałem o kraju i o Marji, Prosiła mnie abym jej coś z Francji pošłał. Pie-

niędzy nie miałem; zadłużyłem się i zastawilem parę rzeczy dla brata i kuzyna, którzy do domu pojechali niedawno, jako wysłużeni. Dziś rano gdy przygotowywałem się do marszu, otworzyłem okno. Chustka niebieska wisiała na sznurze, podobną była do chustki Marji; taka sama była barwa, takie same były pręgi białe. Słabością powodowany ściągnąłem chustkę i schowałem ją do tornistra. Zszedłem na ulicę i uczulem wyrzut sumienia. Wracając już do domu, gdy oto ta pani przybiegła do mnie. Znalaziono chustkę i oto cała prawda. Kapitulacja chce abym był rozstrzelany. Każcie mnie rozstrzelać, ale nie wzgardźcie mną!...

Sędziowie niemogli utaić wzruszenia, jednakże gdy poszło pod głosowanie, został skazany na śmierć jednogłośnie.

Wysłuchał wyrok z zimną krwią, następnie zbliżywszy się do kapitana poprosił go aby mu pożyczył cztery franki.

Kapitan wyjął z kieszeni cztery franki i jemu takowe wręczył.

Spostrzegłem potem, że zbliżył się do kobiety, której oddano chustkę niebieską i usłyszałem te słowa:

— Proszę pani oto cztery franki. Nie wiem czy chustka pani więcej warta, ale płacę ją grubo abyś mi resztę darowała.

Wziął chustkę, pocałował ją i oddał kapitanowi mówiąc:

— Panie kapitanie! Za dwa lata powrócisz do gór naszych. Gdy będziesz w pobliżu Areneberga, niech pan kapitan zapyta się o Marję i edda jej tę chustkę, ale niemów jej wiele za nią zapłaciłem.

Potem ukląkł, pomodlił się i krokiem powinnym zmierzzył do miejsca egzekucji.

Oddaliłem się i wszedłem w las aby nie być świadkiem końca tej okropnej tragedji.

Kilka wystrzałów oznajmiło mi, że była skończoną.

Powróciłem potem, pułk już był się oddalił i wszystko do kola było pogrążone w ciszy, jednakże postępując po nad brzegiem lasu aby dojść do drogi, ujrzałem przed sobą ślad krwi i kurhan ziemi świeżo poruszonej.

Urwałem gałąź sosny zrobiłem krzyż z niej i zatknąłem go na grobie biednego żołnierza, zapewne od wszystkich już zapomnianego — tylko nie odemnie a może i nie od Marji.

K o n i e c .



\* Otrzymałmśmy następującą reklamację, której zadość czynimy umieszczając ją w dosłownem brzmieniu:

„Szanowna Redakcjo!

Dotknięci do żywego doniesieniem niewiedomego nam recenzenta, umieszczonem w ostatnim numerze „Kroniki“ stanisławowskiej, upraszamy o zamieszczenie w łamach tegoż pisma następującego sprostowania:

W numerze 95 „Kroniki“ stanisławowskiej z dnia 28. listopada 1880 po zamieszczonej w tymże recenzji z ostatniego wieczorka muzycznego Tow. Im. Moniuszki znajduje się ustęp następujący. „Dowiadujemy się, że drugie Tow. muzycz. stara się pozyskać „lepszych gwiazd“ Tow. Moniuszki, ale jak dotychczas bez skutku“.

Już dawno postanowiło sobie Towarzystwo nasze, na wszelkiego rodzaju korespondencje, umieszczanie od przeszło roku w dziennikach krajowych, a skierowane przeciw nam, nieodpowiadać wcale, z tego tylko powodu, że każda taka korespondencja, napisana nie tyle dla szerszego ogółu, ile dla mieszkańców dotyczącego miejsca, skąd wyszła — ci jednak, jak zwykle, dokładnie będąc obznajomieni ze stosunkami swojego miasta, potrafią zawsze ocenić, ile jest prawdy lub nieprawdy co częściej bywa, w takich donosach.

Ostatnie jednak doniesienie pana recenzenta, jakobyśmy się starali pozyskać „lepszych gwiazd“ z Tow. Im. Moniuszki — jest zupełnie fałszywe i nieprawdziwe — i zastrzegamy się jak najmocniej przeciw podobnym insynuacjom. — Każdy członek przystępujący do naszego Towarzystwa jest panem swej woli — przyzumsów w naszym Towarzystwie jako polskiem, nie ma — i tylko zła wola, tudzież chęć zdyskresowania nas w obec publiczności, z doniesienia pana recenzenta się przebija. — Najlepszą zaś odpowiedzią na tę insynuację jest okoliczność, że nasz członek czynny, nasza „gwiazda“ pna Ko. w ostatnim wieczorku muzycznym Tow. Im. Moniuszki udział czynny brała — a przecież gdybyśmy byli nieżyczliwymi dla tegoż Towarzystwa — moglibyśmy temu przeszkodzić — jednakleśm; tego nieuczynili — bo postępowanie nasze w obec tamtego Towarzystwa, co ono samo potwierdzi — na każdym kroku jest bezinteresowne i szlachetne. Z szacunkiem dla Szanownej Redakcji Towarzystwo Miłośników Muzyki.

Tadeusz Jarosz, sekretarz, Roman Szkań, prezes.

\* Dnia 29. wieczorem zapalił się dach domu na ulicy Tyśmienickiej, straż ogniowa przytłumiła pożar z samego początku.

**Borysław.** Piszą do „Sann“ przemyskiego że wiadomości przytoczone przez wiedeńskie dzienniki w sprawie katastrofy w kopalniach wosku ziemnego były przesadzone, chociaż zalew, który panuje perjodycznie wywalczony jednak pompami, przybrał większe w tym roku rozmiary z powodu większych deszczy panujących w górach. Szyby bywały zalewane a pompy bezczynne, z powodu braku funduszy. Wielu właścicieli dużej zbankrutowało skutkiem tego, że natrafiali na pokłady wosku, który zmieszany z tem nieczystościami ziemskimi małą mają wartość.

Gdyby wszystkie eksploatowane duczki być mogły w ręku jednego właściciela lub spółki, można by każdą żyłą ziemną, aż do skoneczenia eksploatować. Stan taki, jaki istnieje dzisiaj, spowodzi bezzaprzeczenia rychły upadek Borysławia. Mówią że towarzystwo jakieś francuzkie zamierza wykupić szyby rozproszone od właścicieli i prowadzić kopalnię jak się należy.

## RÓŻNOSTI.

**Władysław Żeleński**, znany kompozytor wydał a) Dwie pieśni: Róża dzika i Niepewność; b) dwa mazurki na fortepian; c) kołysanka na wiolonczellę. We wszystkich tych utworach jak donosi „Echo“ znać wprawna dłoń wybitnego kompozytora. Najpiękniejszym ze wspomnianych utworów ma być Kołysanka na wiolonczellę.

**Sekretarzem prezydalnym** Ländlerbanku wiedeńskiego został mianowany p. Szczepański

Alfred z Krakowa. A zatem już 4 Polaków zajmuje wybitne tam stanowisko.

— Poeci.

Sofokles mówił raz, iż trzy wiersze kosztowały go trzy dni pracy ....

— Trzy dni! — zawołał mierny poeta — ja bym zrobił sto w tym czasie!

— Nie wątpię — odrzekł Sofokles — lecz byłoby też trwały trzy dni tylko...

— Eskorta. Do pewnego miasteczka włoskiego przybył pulk, mający nazajutrz udać się w dalszą drogę, która prowadziła przez las, słynny z band rozbójniczych...

Mer uczynił oficerowi dowodzącemu następującą propozycję:

— Dla wszelkiego bezpieczeństwa dodam panu czterech konnych żandarmów...

## ROLNICTWO, PRZEMYSŁ I HANDEL.

„Drugą rzeczą ważną wydała mi się kwestja, jak ująć w systematyczne karby kontrolę dozoru służby leśnej gdyż dotychczas praktykowane sposoby nie osiągnęły żadnych praktycznych rezultatów, a na tem przecież spoczywa cała podstawa rozwoju gospodarstwa leśnego — słowem zajmowałem się sprawą, jak z gospodarstw intensywnych, nakładowych, przejść do ekstensywnych, oszczędnych.

„Już nawet profesor Passler, chociaż w Niemczech warunki gospodarstw leśnych i dochodów z tychże są zupełnie odmienne od naszych, radzi leśnikom rządowym, by przy sztucznych zagajeniach używali mniej kosztownych sposobów uprawy, mogących również doprowadzić do pożądanego celu. Widoczna więc, że i tam ponawiają się w tym kierunku usiłowania.

„Podczas gdy każda gałąź przemysłu a nawet rolnictwo postarały się o różne ułatwienia i ulepszenia, szczególnie na drodze postępowej mechaniki, leśnictwo mało zasobne w te wynalazki, z powodu nader trudnych do usunięcia przeszkód i zawał, jakie już sama tylko powierzechnia nastrocza, nie mogło dotąd na tej drodze skutecznie się rozwijać. Owóż wynalazki moje, które poniżej szczegółowo opisuję, lubo ulepszają pewnym modyfikacjom i udoskonoleniom, sprowadzają tę kwestję na drogę badań, która przy dzisiejszym rozwoju mechaniki trudne to założenie rozwiązać by powinna i zdaniem mojem rozwiąże.

„Z powodu różnych położań i zawał leśnych, łatwiejszych i trudniejszych do uprawy, obmyśliłem dwa systemy maszyn sztucznie wykonanych, które jednym pociąganiem orzą, sieją i wleją, wykonując najregularniejszy, najpewniejszy siew w rowki. Maszyna systemu płukowego ma przeznaczenie funkcyonować w położeniach równych bez zawał, maszyna zaś systemu wałcowego na terenie z wszelkimi zawałami, jakie tylko w lesie przypaść mogą.

„Aby zająć w karby kontrolę dozoru służby leśnej, gdyż administracja rządowa i racjonalna opiera się tylko na ścisłym dozorze i umiejętnem wyzyskaniu siły pracy i ponieważ kontrola leśna dotąd nie mogła być ujętą w pewne karby ścisłej kontroli a przez to traciła swą najkardynalniejszą podstawę — obmyśliłem zegarek bardzo prostej konstrukcji. Zegarek tego będzie mógł mieć każdy obręb (rewir) po kilka sztuk, a to w miarę potrzeby. — Umieszczony on być może w umyślnie na ten cel urządzonej słupach, albo też w drzewach, celem zmuszenia służby leśnej do ciągłego ścisłego dozoru i akuratego wypełniania zleceń. Każdej chwili będzie mógł się zwierzechnik, który tem samem również do działania zmuszony będzie przekonać, w jaki sposób został zas w służbie zużyty.“

My z naszej strony możemy p. Suffczyńskiemu tylko szczerze życzyć i powódzenia i jesteśmy pewni, że gdyby wynalazków jego, jak to już powiedzieliśmy, jeszcze teraz użyć nie można było, w każdym razie stanowią one usiłowanie, które prędzej czy później pomyślnym zostanie uwieńczone skutkiem.

**Sprawozdanie targowe** Spółki Handlowo Rolniczej w Stanisławowie z dnia 2 Grudnia 1880. Przebieg od zhr. 10 — do 10 00 Złoty od zhr. 9 — do 10 — Jęczmień od zhr. 6-50 do 7-40 Owies od zhr. 6 — do 6-25 Groch zhr. — do — Fasola od zhr. — do — Kukurudza 5-50 — do 6-50 Rzepak 10-50 do 11-50 zhr konieczy na od zhr. — do zhr. —, lnianka od — do — zhr. — tymotka — zhr. Hreczka od 6-70 do 7-50.

**Kurs giełdy wied.** z dnia 2. Grudnia 1880. Jednolity dług państwa w notach 72-60 Jednolity dług państwa w srebrze 73-35 Renta austr. w złocie 87-20 Losy z 1860 r. 131. — Akcje Banku narod. 820. — Akcje Banku kredytowego 287-60 Londyn 117-55 Srebro — — Napoleondor 93-5 Dukat 554 — Marek 58 — Rubel papierowy 1 1/2 Losy Stanisławowa (plac) 24-75 (ładają) 5260

## PRZEGLĄD POLITYCZNY.

Minister Dr. Dunajewski przedłożył budżet na rok 1881. Wydatki preliminarne są na 441,537,000 w porównaniu z roku 1880 więcej o 18,036,000 złr. Dochody o 11 i pół miliona więcej.

Minister przyrzeka przedłożyć projekt o sumie głównej podatku gruntowego, tudzież o reformie podatku zarobkowego i dochodowego.

**NIEMCY.** Rada związkowa jednogłośnie przyjęła wniosek Prus o przedłożeniu małego stanu obłożenia znowu na jeden rok w Berlinie, w okręgu miast Poczdamu i Charlottenburgu, tudzież w powiatach Teltow, Niederbarnim i Ostthovelland.

Do komisji mającej obradować nad ordynacją powiatową dla W. Ks. Poznańskiego wybrano następujących posłów z Księstwa: dr. Szumańa, Stanisława Chłapowskiego, (obadwaj wybrani z łaski centrum) Colmara, Hahna, Günthera, Kiehna i Dziembowskiego.

**MOSKWA.** Stan zdrowia cara Aleksandra ma budzić rzeczywiste obawy. Car żyje w Liwadji w zupełnem odosobnieniu, nie przyjmuje nikogo i lęka się własnego cienia. Nerwy jego skutkiem ostatnich wypadków, nie mniej niż, jakie z członkami swojej rodziny z powodu wejścia w powtórne związki małżeńskie z księżną Dolgorukow, są rozstrojone do najwyższego stopnia. — Jeżeli się uda sztuce lekarskiej ukoić niekiedy afektację nerwową w takim razie opanowuje cara głęboka melancholja i takie wycieńczenie sił, iż zdaje się, że chory może lada chwilę wyzionąć ducha. Temu też należy przypisać, iż dyspozycje do powrotu do Petersburga cofnięto w ostatniej chwili o cały tydzień.

Rozchód na utrzymanie składu osobistego poselstw, misji i konsulatów rosyjskich wynosić ma w roku przyszłym, jak się dowiadują „Nowosti“ 1,452,700 rubli. Z tej sumy na poselstwa w Berlinie, Carogrodzie, Londynie, Paryżu i Wiedniu, składające się z osób trzydziestu sześciu, przypada rs. 382,000; dla znajdujących się w rozmaitych państwach 21 misji, przy których jest 65 urzędników etatowych, rs. 551,600; dla dwudziestu sześciu konsulatów generalnych, z czterdziestu sześciu urzędnikami, rs. 253,000; dla czterdziestu trzech konsulatów, przy których urzęduje osób pięćdziesiąt siedm, rubli 229,100; dla sielmu wice-konsulów rs. 28,500; dla agentów nietatowych rs. 8,500. Prócz tego ma być asygnowana suma rs. 38,000 wyłącznie na nagrody pieniężne dla urzędników, służących w centralnych i zagranicznych instytucjach ministerstwa spraw zagranicznych.

**WŁOCHY.** W sprawie układów Stolicy św z Rosją „Agence Havas“ nadesłała dziennikom francuskim następującą wiadomość: Rosja wymieniła Stolicy św. nazwiska trzech dyplomatów, aby ta wybrała jednego z nich, któryby w tym razie udał się do Rzymu i prowadził rozpoczęte rokowania. Stolica św. nie zrobiła stanowczego wyboru dała jednak na drodze telegraficznej do zrozumienia, że daje pierwszeństwo obecnemu sekretarzowi ambasady rosyjskiej w Londynie, p. Buteniewowi. — Wiadomość ta, zdaniem „Germanji“ potrzebuje potwierdzenia.

W dzisiejszym numerze zamieszczone jest ogłoszenie p. Samuela Heckscher, bankiera w Hamburgu, na które ze względu na opinię, jaką sobie przez swą rzetelność i spieszność a milezącą wypłatę wygranych tu i w okolicy zjednał, zwracamy szczególnie uwagę.

**Pociągi kolejowe** według zegaru Pieszńskiego. Różnica zegaru Stanisławowskiego jest 23 min. więcej od Peszt.

Pociągi	Przychodzą do Stanisławowa		Ochodzą ze Stanisławowa	
	g.	m. por.	g.	m. por.
ze Lwowa do Czerniow. Nr. 1 (posp.)	9	36 r.	9	41 r.
— — — — — Nr. 3 (mię.)	6	11 w.	6	50 w.
— — — — — Nr. 5 (mię.)	5	13 r.	5	35 w.
Z Czerniow. do Lwowa Nr. 2 (posp.)	6	3 w.	6	13 r.
— — — — — Nr. 4 (mię.)	9	12 r.	9	37 r.
— — — — — Nr. 6 (mię.)	8	58 w.	9	20 w.
Do Stryja (osobowy)			9	46 r.
Z Stryja (osobowy)	5	31 w.		

Zwraca się uwagę na ogłoszenie w dzisiejszym numerze pp. Kaufmana i Simona z Hamburga. Rozchodzi się tu o los oryginalny loterii bogato wyposażonej. To przedsiębiorstwo zasługuje na zupełne zaufanie, jako poręczone przez rząd, a wspomniany dom bankowy znany jest z rzetelności.



## Krople żołądkowe

„Maryjazzell“ (143.23)

wybornie działający środek we wszystkich słabościach



żołądka i nieporównany przy braku apetytu, osłabieniu żołądka, cuchnącem oddechu, wzdęciach, kwaśnem odbijaniu się, kolkach, nieżyście żołądka, zgadze, tworzeniu się kamieni i żwiru, nadmiarowem wydzielaniu śluzu, żółtaczce, obrzydzeniu i skłonności do wymiotów, bólu głowy (jeśli takowy pochodzi z żołądka) kureczach żołądkowych zatwardzeniach, przeładowaniu żołądka potrawami i napojami, robakom, cierpieniom śledziony wątroby i hemoroidom.

**Cena flaszeczki wraz z sposobem użycia 35 ct.**

Do nabycia w Stanisławowie u p. Jana Macury aptekarza.

Główny skład w aptece pod św. aniołem stróżem u C. Brady w Kromierzu. (Kremsier).

Główna wygrana  
400.000  
mark.

**!Szczęście!**

Wygrana  
poręczona  
przez  
państwo.

## Zaproszenie do wzięcia udziału na WYGRANE

ciągnięcia wielkiej loterii pieniężnej, poręczonej przez państwo Hamburg, w której 8 milionów 600.000 mark zapewnią wygrane być muszą.

Wygrane tej tak korzystnej loterii pieniężnej, która według określonego planu tylko 90.500 losów obejmuje, są następujące: największa wygrana jest 400.000 mark.

Premja	250.000 mark
1 wygrana	po 150.000 mark
1 wygrana	po 100.000 mark
1 wygrana	po 60.000 mark
1 wygrana	po 50.000 mark
2 wygranych	po 40.000 mark
2 wygranych	po 30.000 mark
5 wygranych	po 25.000 mark
2 wygranych	po 20.000 mark
12 wygranych	po 15.000 mark
1 wygrana	po 12.000 mark
24 wygranych	po 10.000 mark
4 wygranych	po 8.000 mark
3 wygranych	po 6.000 mark
52 wygranych	po 5.000 mark
6 wygranych	po 4.000 mark
108 wygranych	po 3.000 mark
214 wygranych	po 2.000 mark
10 wygranych	po 1.500 mark
2 wygranych	po 1.200 mark
533 wygranych	po 1.000 mark
676 wygranych	po 500 mark
950 wygranych	po 300 mark
65 wygranych	po 200 mark
100 wygranych	po 150 mark
26.345 wygranych	po 138 mark
2.300 wygranych	po 124 mark
70 wygranych	po 100 mark
7.300 wygranych	po 94 i 67 mark
7.850 wygranych	po 40 i 20 mark

i rozstrzygnięta się takowe stanowe w kilku miesiącach w siedmiu oddziałach.

Do najbliższego ciągnięcia wygranej, które jest urzędowo oznaczone kosztuje

cały oryginalny los tylko 3 złr. 50 ent. pół oryginalnego losu tylko 1 złr. 75 ent. ówierać oryg. losu tylko — złr. 88 ent.

losy te (a nie zastrzeżone promesy) są przez państwo poręczone i rozsyłam je franco w najbliższe okolice za nadesłaniem należytości.

Każdy z P. T. Interesujących obok oryginalnego losu otrzyma gratis herbem państwa zaopatrzonego oryginalny plan i dalsze urzędowe listy ciągnięć.

Wygrane pieniądze wypłacać i przysyłać będą osobiście, spiesznie i pod ścisłym milczeniem. Każde zamówienie można skutecznie pojedynczo za asygnowaną pieniężną lub listem rekomendowanym. Uprasza się uprzedzić w przybliżonym czasie nadejścia ciągnięcia t. j. do 15. Grudnia z zamówieniami łaskawie zgłaszać do

Samuela Heckscher (sen.) dom bankowy i wekslowy w Hamburgu.

Wydawca i odpowiedzialny redaktor Jan Dankiewicz.

## Liton,

uśmierza najdotkliwszy ból zębów i wtenczas gdy żaden inny środek nie pomaga.

Flakon 40 ct.

Skład jedynie u Jana Macury, aptekarza w Stanisławowie. 14—14

## Najnowsze wielkie

wylosowanie pieniężne, gwarantowane przez państwo

Hamburg

W tem wielkiem wylosowaniu pieniężnym muszą być w kilku miesiącach wylosowane

46,640 wygranych

w sumie 8,642,920 marek.

Główna wygrana wynosi

400,000 marek

Pierwsze ciągnięcie odbędzie się

15. i 16. Grudnia b. r.

Do tego tak korzystnego losowania pieniężnego zaleca się:

Cały oryg. los a Mr. 6.— albo 3 zł. 50. Pół losu oryg. a Mr. 3.— „ 1 „ 75. Ówierać losu oryg. a Mr. 1.50 „ — „ 88.

Prospekt do łaskawego przejścia i przekonania się wysyłamy bezpłatnie.

Bliższych szczegółów zasięgnąć można o naszej firmie u każdego kupca i bankiera hamburskiego.

Zamiejscowe zamówienia skuteczniają się po nadesłaniu należytości, lub na łaskawe polecenie za zaliczką jak najsumienniejsz, albowiem nasza wyprzedaż losów jest zagwarantowaną.

Urzędowa lista wygranych będzie po wylosowaniu zaraz rozsyłana.

Rozsprzedający otrzymują odpowiedni rabat.

J. Freund i Spółka

bank i dom wekslowy w Hamburgu.

## Spicwegericha

piersiowe bonbonki do leczenia słabości płuc i piersi, kaszlu, koklusz, chrypki jakoteż załęglenia.

Nieoceniona roślina, którą natura wydała dla dobra i leczenia cierpiącej ludzkości, zawiera pierwiastki lecznicze, które dotąd zostały nieodgadnioną tajemnicą pomagając do leczenia zapalonych części krtani jakoteż narządów oddechowych. Ręczę za dobro naszego fabrykatu, zawierającego Spicwegerich, jakoteż czystą przymieszkę cukru, upraszamy o szczególne uwzględnienie naszej przez władze rejestrowanej marki ochronnej i podpisu na kartonie, a tym sposobem można rozpoznać prawdziwy nasz fabrykat.

Pudełko po 30 ent.

Wiktor Schmidt i synowie

c. k. uprz. fabrykanci w Wiedniu, (Wiedeń, Alleegasse 48).

Do nabycia w Stanisławowie u pp. aptekarzy: Adolfa Beilla, Ferd. Stechera i Albina Amirowicza. 8—200

Przesyłkę skuteczniają się także za zaliczką.

## Reprezentacja wyrorów maszyn i narzędzi rolniczych w Ottynii

na na składzie

w Stanisławowie

w realności p. Regenstreifa przy ulicy Sobieskiego

młocarnie sztyftowe ręczne, sieczkarnie i młocarki do czyszczenia zboża

różnego systemu

po cenach przystępnych do sprzedania.

## Dom z obszernym gruntem

przy ulicy Kamińskiego, (dłw. wąskiej Zambłotowskiej) pod liczbą 51, (200-3-4)

jest z wolnej ręki do nabycia.

Bliższa wiadomość na miejscu.

## Wodna kuracja

we wszystkich chorobach.

Nie tylko w chorobach chronicznych (długo trwających) lecz także i w gorączkowych, a przede wszystkim w dziecięcych chorobach, w których delikatny organizm inną metodą leczniczą nie zdoła dobrze się kwalifikuje, osiągnąć można nader pomyślnie skutki, metodą wodną i wczas przeprowadzoną wodną kuracją.

Woda udzielana zostaje w wyższej lub niższej temperaturze odpowiednio dla każdego wieku i stanu choroby; racjonalne użycie pojedynczego obkładu ze względu na jego formę, temperaturę trwanie jest bardzo często na pomyślny stan choroby niezmiernie wpływające.

Konsultacje odbywają się w mieszkaniu podpisanego lekarza liczba 3 w Rynku codziennie od 2—3 po południu, zaś po za mieszkaniem każdego czasu.

Edward Blaustein,

lekarz w Stanisławowie.

## !!Podajmy szczęściu rękę!!

400.000 mark

jako główne wygrane szczęśliwym trafem następcą najnowszym wielkim ciągnięciem loterii pieniężnej, dozwolonej i poręczonej przez państwo.

Korzystne wyrobienie nowego planu jest tego rodzaju, że w przeciągu kilku miesięcy w 7. oddziałach wyciągniętych będzie 46.640 wygranych między tymi znajdują się główne wygrane w ogólnej sumie 400.000 mark szczegółowo zaś:

1 wygrane	po m.	250.000
1 wygrane	po m.	150.000
1 wygrane	po m.	100.000
1 wygrane	po m.	60.000
1 wygrane	po m.	50.000
2 wygranych	po m.	30.000
2 wygranych	po m.	30.000
5 wygranych	po m.	25.000
2 wygranych	po m.	20.000
12 wygranych	po m.	15.000
1 wygrane	po m.	12.000
24 wygranych	po m.	10.000
4 wygranych	po m.	8.000
52 wygranych	po m.	5.000
108 wygranych	po m.	3.000
214 wygranych	po m.	2.000
533 wygranych	po m.	1.000
676 wygranych	po m.	500
950 wygranych	po m.	300
26.345 wygranych	po m.	138
	i t. d.	i t. d.

Ciągnięcia wygranych są określone planem, wydanym i potwierdzonym przez rząd.

Do najbliższego pierwszego ciągnięcia wygranych tej wielkiej od państwa poręczonej loterii pieniężnej kosztuje:

1 cały oryginalny los tylko 6 m. albo zł. 3-50 1 połowa oryg. losu tylko 3 m. albo zł. 1-75 1 czwarta część or. losu tyl. 1 1/2 m. albo ent. 90

Wszystkie zamówienia skuteczniają się najdokładniej za nadesłaniem należytości za asygnowaną lub listownie, albo za pobraniem (zaliczeniem) całej należytości, natomiast otrzyma każdy od nas los oryginalny zaopatrzony herbem państwa.

Do przesyłek dołączamy bezpłatnie plan gry, jakoteż podział zysków na wszystkie oddziały. Po każdym ciągnięciu rozszlemy osobom interesowanym (nawet nie wezwani do tego) urzędowe wykazy ciągnięcia.

Wypłata wygranych nastąpi natychmiast pod gwarancją państwa i może być uskuteczniowaną na żądanie strony interesowanej u nas, lub przez naszych pośredników we wszystkich większych miastach prowincji austriacko-węgierskich. Nasza kolekcja była jak się zdało bardzo często szczęśliwą, wypłacaliśmy naszym interesantom największe wygrane, a to: po mark 250.000, 225.000, 150.000, 100.000, 80.000, 60.000, 40.000 itp.

Przewidzianem jest, że przy takim przedsiębiorstwie opartem na najrzetelniejszej podstawie można z początku na większy udział liczyć, upraszamy zatem, abyśmy mogli wszystkie zamówienia skutecznie z takowymi w najkrótszym czasie, a na każdy sposób przed 15. Grudnia b. r. zgłaszać się

Kaufman i Simon

dom bankowy i wekslowy w Hamburgu zakupno i sprzedaż wszelkiego rodzaju obligacji państwowych, akcji kolei i losów pożyczkowych.

P. S. Dziękujemy niniejszem za zaufanie, którem dotąd zaszczytani byliśmy, zapraszamy również do łaskawego a licznego udziału przed rozpoczęciem nowego ciągnięcia, a staraniem naszym będzie zawsze rzetelną usługą zaskarbić sobie zupełne zadowolenie i względy Szanownej publiczności. 13—?

## R. Maiti

w Tryescie

rozseła pocztą oclone i franko za zaliczką tylko

2 str. 10 centów

koszyk ważący 5 kilo, mieszczący w sobie 35 do 45 szt.

najlepszych wybieranych

(226—1—12)

pomarańcz i cytryn z MESSYNY.

Naturalna wielkość 10 cm. dł. cygarn. na papierosy.



## Karolina Spadkobiercy

na kopalni bursztynu mają zaszczyt donieść Szan. kupującym, że wskutek odkrytych, obfitych pokładów bursztynu w swoich kopalniach zniżyli ceny stosownie do wielkości aż do 80%.

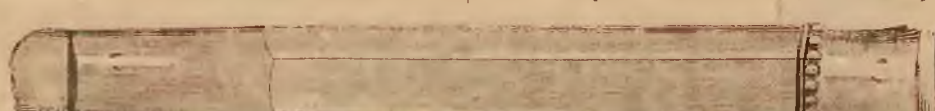
Temi bajecznie tanimi cenami spodziewają się utrzymać ustaloną, lecz przez bezwartościowe i szkodliwe wadliwie naśladowania narażoną sławę naturalnego bursztynu.

Ceny

Trwałych cygarniczek w gustownych pudełkach wyrabianych z poręczonych

naturalnych bursztynów.

Nr. cm.	złr.	złr.
I. 12 dł. dawniej	20	teraz tylko 5.—
II. 10 „ „	16 „ „	4.—
III. 9 „ „	12 „ „	3.—
IV. 8 „ „	10 „ „	2.50



Naturalna wielkość 10 cm. długiej cygarniczki na cygara.

Z drukarni J. Dankiewicza w Stanisławowie.